

Vem är Jesus i Apostlagärningarna

Idag ska vi titta på vem Jesus är i Apg. Boken skrevs av Lukas ungefär 62 e.Kr. Det var samme Lukas som strax före skrev Lukasevangeliet. Man kan också se att Lukasevangeliet och Apostlagärningarna hör ihop. De passar in i varandra och Apg är egentligen en fortsättning av Lukasevangeliet. böckerna beskriver tiden för Jesus liv och de första 30 åren av församlingens historia.

Nya Testamentet fanns inte i början och den Bibel som kristna läste var Gamla Testamentet. Så när vi försöker förstå vem Jesus är i Apostlagärningarna så finner vi att nästan all undervisning kommer ur Gamla testamentets profetior om Messias och hur profetiorna har uppfyllts i Jesus Kristus.

För att förstå hur Petrus, en enkel fiskare, kunde hålla sådana fantastiska predikningar som han gjorde i Apostlagärningarna, så behöver vi gå till Jesus. Efter uppståndelsen talade Jesus till sina lärjungar: Och han sade till dem i Luk 24:44-49 *"Detta är vad jag sade till er medan jag ännu var hos er: **Allt måste uppfyllas som är skrivet om mig i Mose lag, profeterna och psalmerna.**" Sedan öppnade han deras sinnen så att de förstod **Skrifterna.** Och han sade till dem: "Det står skrivet att Messias ska lida och på tredje dagen uppstå från de döda, och att omvändelse och syndernas förlåtelse ska förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni är vittnen om detta. Och jag ska sända över er vad min Far har lovat. Men ni ska stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden."*

Helt klart hade Jesus undervisat lärjungarna vad som var skrivet om honom i Gamla Testamentet. Dessutom hade han öppnat deras sinnen så att de förstod skrifterna. Därefter förnyade han löftet om den helige Ande. Han sa att de skulle utrustas med kraft från höjden. Det var på grund av detta som Petrus kunde tala som han gjorde i Apg. Vi kommer att fokusera på Petrus förkunnelse i Apg för att kunna besvara frågan: Vem är Jesus i Apostlagärningarna.

1. Petrus tal på Pingstdagen (Apg 2:14-41)

- **Andedopet Apg 2:1-13**

På pingstdagen föll den helige Ande över lärjungarna. De döptes i Anden och fylldes av Anden, precis som Jesus hade lovat (Apg 1:5, 2:1-4). Det var ett dån som hördes i hela området. Dessutom kunde lärjungarna tala alla möjliga språk. Det blev en stor folksamling på grund av allt som skedde.

- **Petrus förklaring utifrån profeten Joel**

Aposteln Petrus steg fram och förklarade vad som hänt. Han inledde med att påpeka att Joels profetia om Anden hade gått i uppfyllelse (Apg 2:16-21) och han citerade Joel 2:28-32. En nyckel till att förstå Petrus predikan är hans sista versen han citerar från Joel: *"Och det ska ske att var och en som åkallar **Herrens namn** ska bli frälst"* (Apg 2:21). Petrus kommer nämligen påstå att det är Jesus som är **Herre** (Apg 2:36).

- **Jesus var uppstånden**

Först hänvisade Petrus till vad folket redan visste om Jesus. Gud hade bekräftat Jesus genom alla hans under. Petrus sa att åhörarna hade ett ansvar i att Jesus blev avrättad av romarna genom korsfästelse.

Det chockerande var att Petrus påstod att Gud hade låtit Jesus uppstå från de döda och att detta var profeterat om Messias. Petrus citerade här från psalm 16:8-11, en psalm av David (Apg 2:25-28). Han påpekade i Apg 2:31 *"I förväg såg han Messias uppståndelse och sade: **Han ska inte lämnas åt dödsriket, och hans kropp ska inte se förgängelsen**"*. Den här versen kunde omöjligt gälla kung David, eftersom David varit död och begravnen där i Jerusalem i 1000 år. Nej citatet måste syfta på Davids son, Messias. Efter det här så återupprepade Petrus att Gud hade uppväckt Jesus från de döda och att alla apostlarna var ögonvittnen till att Jesus var uppstånden.

- **Jesus är Herre och Messias**

Därefter kom nästa chockerande påstående, nämligen att Jesus farit till himlen och intagit sin position vid Guds högra sida. Där hade Jesus fått Anden från Fadern och han hade sänt Anden över sina lärjungar. Det var detta som förklarade de märkliga fenomenen där i Jerusalem med dånet och språken som alla kunde se och höra.

Judarna visste att Ps 110:1 handlade om Messias. Så Petrus sa i Apg 2:34-35 *"David har ju inte stigit upp till himlen, men han säger: **Herren sade till min Herre: Sätt dig på min högra sida tills jag lagt dina fiende som en pall under dina fötter**"*. Slutsatsen var att Messias måste först ha en himmelfärd för att kunna inta positionen på Guds högra sida. Allt detta hade alltså hänt Jesus, som därmed måste vara **Messias och Herre** som Petrus sa i vers 36: *"Därför kan hela Israels folk veta säkert att denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud gjort till både **Herre och Messias**."* (Apg 2:36). Kom ihåg profetian ur Joel: *"Och det ska ske att var och en som åkallar **Herrens namn** ska bli frälst"* (Apg 2:21). Det innebär att var och en

som åkallar Herren Jesu namn ska bli frälst. Men han är inte bara Herre utan också Messias som betyder **den smorde**. Det fanns tre tjänster som man kunde smörjas till i Gamla Testamentet. Man kunde smörjas till kung och Jesus är kungen i Guds rike. Man kunde smörjas till överstepräst och Jesus är översteprästen som frambar sig själv som ett offer för våra synder. Man kunde smörjas till profet och Jesus är profeten som gjorde under och talade Guds ord. Han är Messias, det vill säga Kristus.

- **Omvändelse och dop i Jesus namn**

Åhörarna blev träffade av Petrus tal och de frågade vad de skulle göra. Petrus sa att de skulle vända om till Gud och därmed till Herren Jesus. De skulle låta döpa sig i **Herren Jesus namn**. Då skulle de få syndernas förlåtelse och den helige Ande som gåva. Det visade sig att tre tusen personer döptes den dagen (Apg 2:37-41).

Sammanfattning av pingstpredikan i Apg 2

- Jesus är Messias och Herre.
- Han var korsfäst och uppstånden.
- Han for till himlen och sitter på Faderns högra sida.
- Jesus sände den helige Ande över lärjungarna.
- Den som vände om och blev döpt fick syndernas förlåtelse och den helige Ande som gåva.

2. Petrus predikan i Templet (Apg 3:11-26)

En lam man blev helad i Jesu namn vid ingången till templet. Det blev folkskockning i Salomos pelargång i templet och Petrus började predika om Jesus. Det första som man lägger märke till är att Petrus predikan är väldigt kompakt och att Lukas bara tagit med huvudpunkterna, eftersom teman för i stort sett hela NT ryms i denna predikan.

- **Jesus är Herrens tjänare (3:11-13, 26)**

Petrus började och slutade sin predikan med att säga att Jesus är Herrens tjänare. Va, är han bara en tjänare? Jo men han gör därmed anspråk på att Jesus är den "Herrens tjänare" vi möter i Jes 42:1-7, 49:1-6, 50:4-9, 52:13-53:12. Vi kommer inte att kunna läsa alla dessa texter, men vi kan slå fast från Jesajas bok att Herrens tjänare skulle bli fylld av Guds Ande och sändas till Israel och alla folk. Han skulle bli ett ljus för hednafolken. Han skulle bli

Guds frälsning till jordens yttersta gräns. Herrens tjänare skulle befria människor. Gud skulle göra ett nytt förbund genom sin tjänare. Tjänaren skulle offra sig själv för vår synd, som det står i Jes 53:4-6 *"Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi såg honom som hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg. Men all vår skuld lade Herren på honom."*

I NT citeras ett stort antal av dessa verser om Herrens tjänare. Jesus gjorde själv anspråk på att han var tjänaren som kommit för att offra sitt liv för oss. Han sa: *"Ty Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många."* (Mar 10:45). Han var Herrens lidande tjänare.

- **Den Helige och Rättfärdige (3:14)**

Petrus sa att Jesus är den **Helige** och den **Rättfärdige**, ungefär som att Guds Ande kallas för den **helige** Ande. Petrus sa något likande till Jesus i sin bekännelse: *"...Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Guds Helige."* (Joh 6:68-69). Varifrån kan Petrus ha hämtat sitt påstående om att Jesus var den helige? Troligen från Ps 16:10 som han redan citerat på pingstdagen: *"att du inte skall lämna mig i graven eller låta din Helige se förgängelsen."* (Apg 2:27).

Uttrycket den **Rättfärdige** tog sannolikt Petrus från Jes 53:11 där Gud kallar sin lidande tjänare för *"min rättfärdige tjänare"*.

- **Livets Furste och mördaren Barabas (3:14-15)**

Petrus använde de totala ytterligheterna när han ställde sina åhörare inför deras synd. De hade medverkat till att mördaren Barabas blev frigiven i utbyte mot Jesus, han som var **Livets furste**. De valde alltså en **mördare** istället för **Livets Furste**.

- **Messias himmelfärd och återkomst**

Vi får lära oss att Messias skulle lida, fara till himlen, men också komma tillbaka (3:17-21).

Petrus påpekade att Jesus var Guds Messias, som det står i Ps 2:2 *"Herren och hans smorde"*, det vill säga hans Messias. Jesus skulle stanna kvar i himlen tills Fadern skulle sända honom, för att upprätta allt som Gud utlovat genom sina profeter. Jesus ska komma tillbaka.

- **Profeten som skulle komma (3:22-23, 5Mos 18:15, 18-19)**

Mose talade om en profet som skulle likna honom själv: *"Mose har sagt: **En profet som är lik mig** skall Herren er Gud låta träda fram åt er, ur era bröders krets. Lyssna till honom i allt vad han säger er."* (Apg 3:22). Ingen av alla GT:s profeter hade liknat Mose, som varit i dialog med Gud och därför väntade judarna på Jesus tid på att just den profeten skulle komma (Joh 1:21, 6:14). Nu pekade Petrus ut Jesus som den utlovade profeten.

- **Profeterna vittnade om Jesus (3:24-26)**

Petrus sa att alla profeterna profeterat om dessa tider. Hur kunde Petrus påstå detta? Hur kunde Petrus veta om vad profeterna sagt om Jesus? Jo, Jesus hade undervisat Petrus om allt som stod skrivet i GT om honom.

- **Jesus är Abrahams avkomma**

Slutligen talade Petrus om Jesus som Abrahams "avkomma" det vill säga hans barn. Avkomma är ett ord som kan syfta både på singular och plural, men Paulus har gett oss tolkningsnyckeln i Gal 3:16 *"Nu gavs löftena åt Abraham och hans avkomma. Det heter inte: "och åt dina avkomlingar", som när man talar om många, utan som när det talas om en enda: **och åt din avkomling som är Kristus.**"* Varför är det så viktigt? Jo, för att Gud sa till Abraham: *"I din avkomma ska jordens alla folk bli välsignade..."* (1Mos 22:18). Eftersom det är Kristus som är Abrahams avkomma så sa faktiskt Gud: I Kristus ska jordens alla folk bli välsignade.

- **Sammanfattning av tempelpredikan i Apg 3**

Jesus är Herrens tjänare som det står om i Jesajas bok

Han är Livets furste, den Helige och den Rättfärdige

Han är Profeten som Mose talat om

Han är Abrahams avkomma

Han dog, uppstod, for till himlen och ska komma tillbaka

Undret med den lame mannen hade skett i Jesus namn

3. Petrus och Johannes inför Stora rådet

- **Frälsning finns endast i Jesu namn (4:8-12)**

Petrus och Johannes arresterades i templet och fördes inför Stora rådet. Fylld av Guds Ande sa Petrus att hela Israel borde få veta att undret med den lame mannen skett i Jesu namn och kom ihåg nu att det var samma Jesus som rådet tidigare dömt till döden. Han citerade från Ps 118:22 när

han sa i Apg 4:11 *"Jesus är stenen som ni byggnadsarbetare förkastade men som har blivit en hörnsten"*. Petrus sa alltså att Jesus var den här hörnstenen som förkastats av dem som satt i Stora rådet. Modigt! Sedan sa han något fullständigt sanslöst i Apg 4:12 *"Hos ingen annan finns frälsningen. Inte heller finns det under himlen något annat namn, som givits åt människor, genom vilket vi blir frälsta."* Kände inte Petrus till profetian i Joel 2:32 *"...att var och en som åkallar Herrens (Jahvehs) namn ska bli frälst"*? Jo, det gjorde han. Petrus predikade över den versen på Pingstdagen. Så, vem är Jesus? Om frälsning bara finns i Jesu namn så måste han vara densamme som Jahveh. Han måste vara sann Gud och sann människa i samma person!

4. Petrus predikade och åt hos hedningar (Apg 10:24-48)

Petrus har letts av Herren till hedningen Kornelius hus i Caesarea. Petrus sa att Jesus är **Messias och allas Herre** (10:36). Han sa också att Jesus är **domare över levande och döda** (10:42). Jesus är alltså inte bara domare över dom som dött. Han är domare över **levande och döda** och faktiskt över oss som är här idag. Petrus sa att alla profeterna vittnar om Jesus och Gud lovar syndernas förlåtelse till alla som tror på Jesus (10:43).

Däremellan berättar Petrus grundläggande om Jesus verksamhet, död och uppståndelse och att han själv var ett vittne till allt detta.

Medan Petrus talade blev han avbruten av Gud, som lät sin Ande falla över alla hedningar som började prisa Gud och tala i tungor. När den helige Ande kom över hela gruppen så förstod Petrus att dom måste få döpas i vatten, fast dom inte var judar.

Vem är Jesus i Apostlagärningarna

- Jesus är Messias den smorde och han är Herre över alla folk
- Jesus sitter på Faderns högra sida och är domare över levande och döda
- Han var korsfäst men uppstod från de döda
- Jesus for levande till himlen och han ska komma tillbaka
- Jesus sände den helige Ande över lärjungarna på Pingstdagen.
- Jesus är Herrens tjänare som vi läser om i Jesajas bok
- Jesus är Livets furste och den Helige och den Rättfärdige,
- Han är Profeten som Mose sagt skulle komma
- Han är Abrahams avkomma som skulle bli en välsignelse för alla folk

- Frälsning finns bara i Jesus namn
- Han är sann Gud och sann människa
- Den som vände om och blev döpt fick syndernas förlåtelse och den helige Ande som gåva.
- Lärjungarna gjorde allt i Jesus namn. De bad, predikade, helade, döpte i Jesu namn och de förföljdes för namnets skull.

Det är samme Jesus som är här mitt ibland oss och som vi är kallade att följa.